

Kultúrny dom v Liptovských Sliačoch, praskal 17. apríla vo švíkoch.

Dôvodom bola vysoká koncentrácia spevákov, hudobníkov, tanečníkov a priaznivcov folklórneho umenia. Rázovitá obec s hlbokými folklórnymi koreňmi, hostila opäť po roku ,hned' dve folklórne podujatia, ktoré spoločne spojili miesto, dátum aj čas, aby ukázali širokej verejnosti rozmanitosť tradičnej hudobnej aj tanečnej kultúry Liptova a Žilinského kraja. Liptovské kultúrne stredisko v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja v spolupráci s obcou Liptovské Sliače pripravili súťažné prehliadky Liptovské nôty a Šaffova ostroha.

Pieseň je súčasťou ľudského života od nepamäti. Aby prežila aj do ďalších rokov, treba ju vštepovať do uší detí už v útlom veku. Podporiť a oceniť túto snahu má za cieľ podujatie Liptovské nôty, ktoré sa každé dva roky koná v regióne Liptov. Liptovské nôty sú postupovou súťažnou prehliadkou hudobného folklóru detí, ktoré súťažia v štyroch kategóriách - ľudová hudba, spevácka skupina, sólista spevák a sólista inštrumentalista.

Na prehliadke sa predstavili najmladší nositelia hudobnej tradície nášho regiónu zo stredného a dolného Liptova. Ani na tomto ročníku prehliadky sa nezúčastnil, tak ako pred dvomi rokmi, zástupca horného Liptova, čo organizátorov nepotešilo, pretože práve horný Liptov je vo svojich speváckych či hudobných prejavoch v Liptove dominantným. Účasť na prehliadke je však dobrovoľná a teda chuť aj odvaha predstúpiť pred publikum aj porotu musí vzísť od vedúcich kolektívov.

Na strane druhej je potešujúcou správou, že snaha o návrat detskej ľudovej hudby do nášho regiónu začína prinášať svoje ovocie. Okrem ĽH DFS Liptáčik z Ružomberka, ktorá sa predstavila prvýkrát na prehliadke pred dvomi rokmi, k nej tento rok pribudlo zoskupenie Korýtkové husle, ktoré rovnako pracuje pri SZUŠ ľudového tanca a hudby v Ružomberku a všetci muzikanti sú členmi DFS Liptáčik. Spolupráca SZUŠ a DFS Liptáčik po rokoch intenzívneho vzdelávania a pripravovania zaplätala dieru na poli detských ľudových hudieb v Liptove a výrazne sa stará aj o nárat počtu inštrumentalistov. Zatiaľ je však jedinou v celom regióne, ale je určite pozitívnym signálom, že cieľavedomá spolupráca suboru a školy, dokáže priniesť výsledky, ktoré nie sú len umelecky hodnotné, ale najmä nadväzujú na tradíciu ľudových muzikantov u nás.

Najsilnejšiu kategóriu súťaže už pravidelne tvoria sólisti speváci a medzi nimi majú jasnú prevahu dievčatá. V kategóriách sólistov inštrumentalistov tvorili celé obsadenie žiaci SZUŠ ĽTH v RK a ich hra na píšťalky, koncovky, husle a heligónky.

Regionálna prehliadka Liptovské nôty vyústila vystúpeniami sólistov tanečníkov v ľudovom tanci, ktorí na krajskej úrovni súťaže Šaffova ostroha bojovali o postup na celoštátne kolo súťaže. Do súťaže sa zapojili tanečníci z Liptova a Oravy a v tomto ročníku sme zaznamenali výrazný pokles prihlásených sólistov. Šaffova ostroha je náročná súťaž, ktorá si vyžaduje dlhodobú prípravu, hľadanie a študovanie archívnych záznamov treba spojiť s osobnosťou tanečníka- sólistu, ktorý dokáže sám predstúpiť pred muziku a odprezentovať svoje tanečné umenie, ktoré je pokračovaním a súčasťou interpretáciu pôvodnej tanečnej tradície. Veríme, že v nasledujúcom ročníku nájde viacero tanečníkov odvahu zapojiť sa do tejto jedinečnej tanečnej prehliadky.

Kvalitu výstupov súťažiacich sólistov tanečníkov hodnotila odborná porota v zložení:

Mgr. art. Miroslava Palanová- choreografka, riaditeľka Liptovského kultúrneho strediska
Mgr. Mária Palasthyová- choreografka, Liptovský Mikuláš
Mgr. art. Simona Dikaszová- tanečná pedagogička, Liptovský Mikuláš

Hudobné a muzikantské výstupy v prehliadke Liptovské nôty hodnotila odborná porota v zložení:

Ing. Gabriel Cibira PhD.- vysokoškolský pedagóg, hudobník
doc. Ing. Karol Kočík CSc.- vysokoškolský pedagóg, hudobník
Bc. Jana Veselovská- etnologička

Po spoločnej porade porota rozhodla, že na krajskej súťažnej prehliadke Kubínske spievanky nás budú reprezentovať:

v kategórii A- ľudové hudby: ĽH DFS Liptáčik , Ružomberok

v kategória B- spevácke skupiny: DSS DFS Ďumbier, Liptovský Mikuláša TRIO z DSS Veseličky, Liptovské Sliache

**v kategórii C- sólisti speváci: Alžbeta Lukáčová- Piesne z dolného Liptova, Ružomberok
Natália Petrášová a Hana Štrkolcová- „ Nebrance, nebrance“, LM**

návrh na postup: Paulína Lofajová- Z dolného Liptova, RK

**v kategória D- inštrumentalisti: Adam Podbrežný- píšťalka
Dorota Lukáčová- píšťalka**

Krajské kolo súťaže sa bude konať 24.4. 2016 v Dolnom Kubíne.

V krajskej súťažnej prehliadke Šaffova ostroha
kategória B - tanečníci interpretujúci vlastnú lokálnu tanečnú tradíciu

priamy postup na celoštátne kolo súťaže získal:

Marián Jacko, Liptovské Sliache, „ Po Valasky“

návrhy na postup získali:

**Anna Kleinová, Iveta Ilavská, Jaroslav Ilavský- Do krutu a do skoku z Važca
Michal Ovad a Lucia Mrvová- Na máje z Liptovských Sliachov**

v kategórii D- deti do 12 – 16 rokov

priamy postup na celoštátne kolo súťaže získali:

Viktor Janoštin a Martina Vavreková- Tance severotatranských gorolov

Projekt Šaffova ostroha 2016 bol podporený z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia.

Celoštátne kolo súťaže sa bude konať 28.-29.5. 2016 v Dlhom Klčove, pri Vranove nad Topľou.

Odborná porota spolu s účinkujúcimi rozobrali jednotlivé vystúpenia na rozborovom seminári,

ktorý sa predĺžil do večerných hodín. Celý folklórny maratón sledoval aj starosta obce Liptovské Sliache pán Milan Frič, ktorému aj touto cestou ďakujeme za poskytnutie prístrešia pre obidve folklórne prehliadky a opäť za vynikajúcu spoluprácu a ústretovosť kultúrnej pracovníčky obce Alenke Balážecovej.

Všetkým postupujúcim držíme palce na vyšších kolách prehliadok.

V Liptovskom Mikuláši 18.04.2016
Ing Michaela Košová
metodik LKS pre tanec a folklór